

Kuivalannan varastointi

Valtioneuvoksen asetus (1250/2014) määrää maatalouden nitraattien vesiin pääsemisen rajoittamista. Sen mukaan jokaisella tilalla, jossa tuotantoeläimet tuottavat lantaa, on oltava varastointitila lannalle. Lannanvarastoinnista tulisi aiheutua mahdollisimman vähän ravinnepäästöjä ympäristöön.

Lannan varastointitila ei saa sijaita

- pohjavesialueella,
- tulvanalaisella alueella,
- alle 50 metrin etäisyydellä vesistöstä,
- talousvesikäytössä olevasta kaivosta tai lähteestä
- eikä alle 25 metrin etäisyydellä valtaojasta tai norosta.

Nämä rakennelmien sijoittamiseen liittyvät määräykset koskevat uusia, 1.4.2015, jälkeen vireille tulleita rakentamishankkeita.

Lantalan tilavuus

Lantalan on mitoitettava niin, että sinne mahtuu koko vuoden aikana kertyvä lanta. Tilavuuden tarve lasketaan ohjetilavuuksilla eläintä tai eläinpaikkaa kohti. Lantalan vähimmäistilavuuden laskemisessa voidaan ottaa vähentävästi huomioon mahdolliset viljelijöiden yhteiset lantalat, pihattojen kuivikepohjat ja samana laidunkautena enintään neljän kuukauden aikana laitumelle jäävä lanta tai jos lantaa luovutetaan toiselle tilalle tai hyödyntäjälle. Ympärivuotisesti ulkona kasvatettavilla naudoilla voidaan huomioida pidempi laidunkausi.

Tiloilla, joilla on erittäin vähän eläimiä ja kuivikelantaa muodostuu alle 25 m³ vuodessa tai sitä varastoidaan kerralla enintään 25 m³, voidaan lanta varastoida tiiviille siirtolavalle tai muulle vastaavalle alustalle. Lava tai alusta on oltava katoksessa tai peitettävä peitteellä. Käytännössä tila voi esimerkiksi varastoida lantaa siirtolavalla ja lavan täytyttyä luovuttaa sen lannan vastaanottajalle. Lavan tyhjennyksen jälkeen voi lavan täyttämisen aloittaa uudelleen ja näin kuivalantaa on varastossa kerralla enintään 25 m³. Myös lantaa vastaanottavalla ja varastoivalla tilalla tulee olla vuosittain vastaanotettavan lantamäärän mitoitettu lantala.

Jos nautoja kasvetaan ulkona ympärivuotisesti, tulee tilalla olla myös lantala. Tällöin lantatilavuuden mitoituksesta voidaan vähentää laidunnuksessa laitumelle jäävä lanta. Lanta on kerättävä lantalaan ulkotarhoista ja pysyviltä ruokintapaikoilta. Vaihtoehtoisesti lannan voi hyödyntää suoraan lannoitteena.

Lantalan rakenteet

Lannan varastointitila, lantakourut ja muut lannan johtamiseen tarkoitetut rakenteet tulee olla vesitiiviit. Vesitiiviyys tarkoittaa sitä, että rakenteet estävät lannan sekä virtsan ja muiden nesteiden joutumisen maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin. Rakennettaessa vesitiiviitä rakenteita on käytettävä vesitiiviiksi hyväksytyjä ja käyttötarkoitukseen soveltuvia materiaaleja, jotka täyttävät maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja -ohjeet.

Lantalan kattaminen

Kuivalannan varastointitilat tulee kattaa tai varastoitava lanta peittää niin, etteivät sadevedet pääse varastointitilaan. **Kattamisella** tarkoitetaan kiinteää katetta, kuten kattoa, katosta tai muuta vastaavaa rakennetta. **Peitteellä** tarkoitetaan tiivistä peitettä, jonka avulla sadevedet voidaan ohjata lantalan ulkopuolelle. Peitteenä voidaan käyttää esimerkiksi pressua. Jos kuivalanta peitetään, on kiinnitettävä huomiota lannan mahdolliseen lämpenemiseen ja siihen liittyvän tulipalon vaaraan.

Kattamisvaatimus koskee uusia rakentamishankkeita. Uutta ympäristö- tai rakennuslupaa haettaessa pyritään saamaan eläintenpitoon liittyvä kokonaisuus nykyisten asetusten mukaiseksi eli vireille tulevan hakemuksen perusteella kattamis- ja tilavaatimuksia voidaan soveltaa myös olemassa olevaan lantalaan. Jokainen rakentamishanke ja tarvittavat muutokset arvioidaan tapauskohtaisesti. Tarvittaessa lantala voidaan myös määrätä katettavaksi kiinteästi. Syynä kattamis-määräykseen voi olla esimerkiksi lannan varastoinnin tai käsittelyn aiheuttama kohtuuton hajuhaitta naapurustolle.

Kuivalannan varastointi poikkeustilanteissa

Jos kuivalannan kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 prosenttia, voidaan sitä varastoida poikkeustilanteissa aumassa. Poikkeustilanne voi olla työtekninen tai hygieeninen syy. Työteknisiä syitä ovat esimerkiksi kelirikko tai lantalaitteiden rikkoutuminen. Hygieenisellä syyllä tarkoitetaan lannan sisältämää taudinaiheuttajaa. Jos lantaa varastoidaan aumassa, tulee varastoinnista tehdä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 14 vuorokautta ennen varastoinnin aloittamista. Auman perustamisesta on määrätty erikseen omat vaatimukset. Jos kuivalantaa joudutaan varastoimaan aumaan

eläintaudista johtuvan hygieenisen syyn vuoksi, eivät sitä koske kaikki aumauksen vaatimukset kuitavalannan määrästä, levittämisestä tai auman sijoittamisesta. Eläinlääkäri arvioi aina tautitapaukset ja niihin liittyvät aumavarastoinnin edellytykset.

Lanta-analyysi

Lanta-analyysi on teetettävä viiden vuoden välein. Analyysin teettäminen on toiminnanharjoittajan vastuulla. Analyysi on teetettävä, jos lantaa syntyy enemmän kuin 25 m³ vuodessa tai lantaa käytetään lannoitteena suoraan pellolla yli 25 m³ vuodessa. Lanta-analyysi on säilytettävä 10 vuotta.

Valvonta

Lannan varastointia ja levittämistä valvovat alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset.

LÄHTEET

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (nitraattiasetus) www.finlex.fi > Lainsäädäntö > Ajantasainen lainsäädäntö > Vuosi 2014 > 18.12.2014

Nitraattiasetus ja sen tulkinta-opas. Kekäläinen Ida. Savonia ammattikorkeakoulu 2016.

<http://portal.savonia.fi/amk/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/julkaisutoiminta/julkaisut-aloittain/luonnonvara-ja-ymparistoala-4>